SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 498/2012-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom doc. JUDr. B. F., PhD., Advokátska kancelária F., s. r. o., B., vedené pod sp. zn. Rvp 9121/2012, Rvp 9122/2012, Rvp 9123/2012, Rvp 9124/2012 a sp. zn. Rvp 9125/2012 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 CoE 60/2012 z 29. marca 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 12 Er 888/2010 z 31. januára 2012, postupom a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 CoE 62/2012 z 29. marca 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 9 Er 662/2008 z 2. januára 2012, postupom a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41 CoE 42/2012 z 18. apríla 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 9 Er 18/2009 z 2. januára 2012, postupom a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 CoE 73/2012 z 29. marca 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 13 Er 306/2008 z 27. januára 2012 a postupom a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14 CoE

101/2012 z 26. marca 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 9 Er 670/2007 z 5. januára 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 9121/2012 až sp. zn. Rvp 9125/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 9121/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 19. júna 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojich práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 16 CoE 60/2012 z 29. marca 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Lučenec (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 12 Er 888/2010 z 31. januára 2012, postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 16 CoE 62/2012 z 29. marca 2012 v spojení s postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 9 Er 662/2008 z 2. januára 2012, postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 41 CoE 42/2012 z 18. apríla 2012 v spojení s postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 9 Er 18/2009 z 2. januára 2012, postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 17 CoE 73/2012 z 29. marca 2012 v spojení s postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 13 Er

306/2008 z 27. januára 2012 a postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 14 CoE 101/2012 z 26. marca 2012 (ďalej spolu aj „napadnuté rozhodnutia krajského súdu“) v spojení s postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 9 Er 670/2007 z 5. januára 2012 (ďalej spolu aj „napadnuté rozhodnutia okresného súdu“).

2. Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Sťažovateľka poskytla na základe zmlúv o úvere uzavretých s dlžníkmi úvery, ktoré boli títo povinní vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverových zmluvách. Keďže dlžníci dobrovoľne nezaplatili svoje dlhy, tieto sa stali splatnými a v nadväznosti na podmienky dojednaní v zmluvách o úveroch obsahujúcich aj rozhodcovskú doložku boli sťažovateľkou začaté rozhodcovské konania pred ňou zvoleným rozhodcovským súdom – spoločnosťou S., a. s., B.. Rozhodcovské rozsudky tohto súdu sa stali exekučnými titulmi na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor na základe poverení udelených okresným súdom začal nútený výkon rozhodnutí, t. j. exekúcie. V priebehu exekučného konania okresný súd svojimi uzneseniami exekúcie zastavil (príp. aj vyhlásil za neprípustné). Krajský súd na odvolania sťažovateľky svojimi napadnutými rozhodnutiami potvrdil okresným súdom vydané prvostupňové rozhodnutia ako vecne správne.

3. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti napadla právne závery okresného súdu a krajského súdu a vytkla im ich nesprávnosť z hľadiska právneho posúdenia relevantných hmotnoprávnych ustanovení príslušných právnych predpisov vzťahujúcich sa na predmetnú právnu vec.

3.1 Podľa sťažovateľky okresný súd porušil jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že v napadnutých rozhodnutiach rozhodol nad rámec zverenej právomoci, svojím postupom jej ako účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom, nedostatočne zistil skutkový stav a nevykonal náležité dokazovanie a svoje rozhodnutia formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybnej aplikácie a interpretácie práva. Sťažovateľka predovšetkým namieta, že všeobecný súd, ktorý koná ako súd exekučný, nie

je oprávnený vykonávať úkony smerujúce k opätovnému komplexnému rozhodovaniu o veci (revízny postup), a ak právny poriadok upravuje nástroje právnej kontroly a zodpovednostné mechanizmy ochrany práv subjektov, nemôže ich nahrádzať vlastnou činnosťou. Poukázala predovšetkým na právoplatnosť rozhodcovských rozsudkov. Podľa tvrdení sťažovateľky tým, že exekučný súd konal nad rámec zverenej právomoci, porušil princíp legality a zásadu začatia konania na návrh, rovnosť účastníkov konania i právo na spravodlivý súdny proces, čím došlo k porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy, čl. 14 dohovoru, ako aj čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu.

3.2 Krajský súd podľa tvrdení sťažovateľky v bode 1 označené práva porušil predovšetkým tým, že nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie a svoje rozhodnutia založil na skutočnostiach, ktorých existencia nebola dokázaná, pričom svoje rozhodnutia formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybnej aplikácie a interpretácie práva.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom a napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a napadnutým rozhodnutím okresného súdu, zruší napadnuté rozhodnutie okresného súdu a krajského súdu a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie, prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K spoločnému prerokovaniu vecí

7. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

8. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 9121/2012, Rvp 9122/2012, Rvp 9123/2012, Rvp 9124/2012 a sp. zn. Rvp 9125/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu a krajského súdu, proti ktorým tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode l výroku tohto uznesenia.

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj k namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a napadnutými uzneseniami okresného súdu

9. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľka môže domôcť využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmavané (IV. ÚS 303/04).

10. Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutia okresného súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti týmto bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok (čo sťažovateľka aj využila), a preto sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona

o ústavnom súde, tak ako v iných obdobných sťažnostiach sťažovateľky doručených ústavnému súdu (napr. rozhodnutím sp. zn. I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012).

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom a napadnutými uzneseniami krajského súdu

11. Zo sťažností vyplýva, že napadnutými rozhodnutiami (pozri I. časť odôvodnenia tohto rozhodnutia, pozn.) krajský súd potvrdil rozhodnutia okresného súdu o zastavení exekúcií (príp. i o ich vyhlásení za neprípustné, pozn.).

Ústavný súd po preskúmaní sťažností zistil, že argumenty (námietky) sťažovateľky týkajúce sa najmä právomocí všeobecných súdov, spôsobilosti exekučných titulov, posúdenia zmlúv o úvere, ich obsahu a náležitostí ako zmlúv *„v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch“* a iné sú v podstate totožné s jej argumentmi, ktoré použila v stovkách sťažností, o ktorých už ústavný súd v minulosti rozhodol tak, že ich vo vzťahu k odvolacím súdom odmietol ako zjavne neopodstatnené (napr. sp. zn. III. ÚS 242/2011 z 31. mája 2011, sp. zn. II. ÚS 473//2011 z 20. októbra 2011, sp. zn. II. ÚS 379/2011 zo 7. septembra 2011, sp. zn. I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012), keď v odôvodnení týchto rozhodnutí (okrem iného) uviedol, že považuje za ústavne akceptovateľný právny názor odvolacích súdov, že nespôsobilý exekučný titul (rozhodcovský rozsudok) je dôvodom na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú, resp. na zastavenie exekučného konania, že tieto súdy aplikovali na vec sa vzťahujúce všeobecne záväzné právne predpisy (zákony) podľa ich obsahu a rozhodli aj v zmysle ustálenej judikatúry formulovanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky (rozsudok sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 1997 publikovaný v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997), a teda že rozhodnutia odvolacích súdov nezasahujú neprípustným spôsobom do práv sťažovateľky, porušenie ktorých namietala. Keďže dôvody odmietnutia analogických sťažností sú sťažovateľke dobre známe, ústavný súd ich v danom prípade nepovažoval za potrebné duplicitne citovať a sťažnosti sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené.

12. Ústavný súd ďalej konštatuje, že je zarážajúce, že sťažovateľka, ktorá je právne zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, nerešpektuje zákon o ústavnom súde, a napriek viacerým upozorneniam (napr. I. ÚS 283/2012, III. ÚS 328/2012, III. ÚS 329/2012 a iné) naďalej predkladá také sťažnosti, ktoré neobsahujú náležitosti ustanovené citovaným zákonom. V posudzovaných prípadoch síce sťažovateľka v petite sťažností označila rozhodnutia krajského súdu, ktorými malo dôjsť k porušeniu jej označených práv, a zároveň na úvodnej strane svojich sťažností uvádza ako prílohy *„dokumenty podľa textu“,* no napriek tomu ústavnému súdu (okrem splnomocnení) žiadne písomné podklady nedoručila. Keďže nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľov ústavný súd nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti, sťažnosti sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

13. Vzhľadom na odmietnutie sťažností ako celku ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomu rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. októbra 2012